

Broj: 03/1-50-1-9-29/08
Sarajevo, 20.11. 2008. godine

Članovima Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH

**PREDMET: Informacija o održanoj radionici o temi : „Budžetski prijedlozi institucija
odbrambenog i sigurnosnog sektora na nivou BiH za 2009. godinu“
Veza, akt broj: 01/1-50-3-1093/07, od 30.9.2008.**

U organizaciji Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH (u dalnjem tekstu: ZK) i uz podršku Misije OSCE-a u BiH, 16. i 17. 10. 2008., na Kozari je održana radionica o temi: «Budžetski prijedlozi institucija odbrambenog i sigurnosnog sektora na nivou BiH za 2009. godinu».

Cilj održavanja radionice je razmatranje budžetskih zahtjeva institucija iz odbrambenog i sigurnosnog sektora, kako bi se pronašao optimalan i realan okvir Budžeta institucija BiH za 2009. godinu.

Radionici su prisustvovali članovi ZK: Branko Zrno, predsjedavajući, Slobodan Šaraba, zamjenik predsjedavajućeg, Jozo Križanović, Dušanka Majkić, Mirko Okolić, Hazim Rančić, Ivo Miro Jović članovi ZK, Dragica Hinić, sekretar, Željko Grubešić, stručni savjetnik, i Jovica Katić, stručni saradnik.

Iz Komisije za finansije i budžet Predstavničkog doma PSBiH prisustvovali su Sadik Bahtić i Velimir Jukić.

U radu radionice učestvovali su i:

- ministar odbrane BiH Selmo Cikotić, zamjenici ministra Marina Pendeš i Igor Crnadak sa saradnicima Miroslavom Cabom, pomoćnikom za finansije, i Almom Hadžić, v.d. šefom Odsjeka za planiranje budžeta;
- predstavnici Zajedničkog štaba OSBiH i Operativne komande OSBiH s general-majorom Miladinom Miločićem i general-major Slavkom Puljićem na čelu;
- direktor SIPA-e Mirko Lajić;
- Vlatko Dugandžić, pomoćnik ministra finansija i trezora BiH, Huse Šepić i saradnici;
- Radenko Stanić, šef Odjela za materijalno-finansijsko poslovanje Ministarstva sigurnosti BiH sa saradnicima, Idriz Brković, šef Odjela za civilnu zaštitu,
- direktor BHMAC-a Dušan Gavran;
- Božana Trninić, zamjenik generalnog revizora, i Snježana Baštinac, viši revizor u Uredu za reviziju finansijskog poslovanja institucija BiH,
- Mustafa Ovčina, načelnik Uprave za administraciju Granične policije BiH;
- Danijal Ganić, predstavnik Službe za poslove za strancima;
- NCB Interpol u BiH, Amel Skenderagić, stručni saradnik;
- predstavnici Misije OSCE-a u BiH, Štaba NATO-a u BiH, Komande EUFOR-a u BiH, OHR-a, EUPM-a.

(Napomena: Svi učesnici radionice, predstavnici institucija iz sigurnosnog i odbrambenog sektora stampali su prezentacije za svakog učesnika radionice tako da će izvještaji obuhvatiti sažeti prikaz izlaganja.)

16. oktobar 2008. godine

Otvarajući radionicu, Branko Zrno, predsjedavajući ZK, istaknuo je ciljeve i značaj radionice, te ulogu ZK i komisija za finansije i budžet oba doma PSBiH kada je u pitanju praćenje i realizacija budžeta. Posebno je izrazio zadovoljstvo odzivom i strukturom učesnika.

Nakon uvodnog izlaganja i pozdravnih riječi, radionica se odvijala prema utvrđenom Programu rada.

Ministarstvo odbrane BiH

Selmo Cikotić, ministar odbrane BiH, i general-major Miladin Miločić, načelnik ZŠOSBiH, dali su uvodne napomene o izvršenju budžeta za odbranu za 2008. i Prijedlogu budžeta za 2009.godinu.

Alma Hodžić, v.d. šefa Odsjeka za planiranje budžeta, u svojoj prezentaciji detaljno je obradila i iznijela detalje relevantne za objašnjenje tokova izvršenja budžeta u 2008. i projekcije budžeta za 2009.godinu. Obrazložila je budžetski zahtjev, strukturu budžetskog zahtjeva, odobreni budžet, strukturu i karakteristike odobrenog budžeta za 2008. godinu. Posebno se osvrnula na probleme koji su dodatno opteretili finansiranje u 2008. godini, kao i karakteristike njegovog izvršenja.

U iznesenom zaključku obrazložila je razloge mijenjanja dinamike i realizacije planiranih aktivnosti u 2008. godini.

U obrazloženju projekcije budžeta za 2009. godinu Miroslav Cabo, pomoćnik ministra za finansije i budžet, obrazložio je normativni okvir za projekciju budžeta za 2009. godinu, ulazne elemente, programsku strukturu po kategorijama i programima, te zaključak u kojem je istaknut mogući put do ostvarenja budžeta za odbranu u iznosu od 1.5% GDP (s krajnjim ciljem od 2% GDP), sa strukturom koja ide upavcu smanjenja omjera prevelikog izdvajanja za personal u odnosu na operativna i kapitalna izdvajanja.

Dušanka Majkić, Jozo Križanović, Sadik Bahtić, Slobodan Šaraba, Hazim Rančić i Branko Zrno osvrnuli su se u svojim diskusijama na pitanja i probleme koji su aktuelni u sektoru odbrane. Istakli su da je nedopustivo da u ovom trenutku ambasade BiH u Vašingtonu, Beču i Briselu nisu popunjene adekvatnim osobljem koje treba voditi BiH ka NATO-u i euroatlantskim integracijama. Ta činjenica šalje lošu poruku u svijet. Potencirani su i problemi popune u OSBiH, te problemi u vezi s javnim nabavkama.

Predstavnici Ministarstva odbrane BiH dobili su nepodijeljenu podršku članova ZK za projekciju budžeta za 2009. godinu, uz isticanje obaveze da se mora voditi računa o svakoj stavci kada je u pitanju utrošak planiranih sredstava.

Ministar Cikotić i predstavnici Zajedničkog štaba i Operativne komande OSBiH dali su dodatna objašnjenja tokom diskusije i odgovora na pitanja koja su im postavili učesnici radionice, što je upotpunilo sliku o pojedinim stawkama, utrošku sredstava za odbranu u 2008. i prijedlogu za 2009. godinu. Naime, završnim obraćanjem ministra Cikotića dat je presjek stanja u MOBiH i OSBiH što je upotpunilo sliku i dalo odgovore na postavljena pitanja članova ZK.

Ured za reviziju finansijskog poslovanja institucija BiH

Božana Trninić u svom izlaganju naglasila je da najveći dio troškova odlazi na plaće, naknade i putne troškove. Nismo ni blizu zacrtanih ciljeva kada je u pitanju postizanje NATO standarda u strukturi budžeta za odbranu. Osrvnula se posebno na Izvještaj Ureda za reviziju za 2007. godinu insistirajući na uvažavanju preporuka gdje je tokom planiranja bilo propusta.

Kada je u pitanju MOBiH, istakla je nekoliko važnih problema, i to:

- pitanje personala – u našim institucijama se čak 80 % troši na plaće, što je neprihvatljivo. Sugestija NATO-a je da je to 50 % maksimalno, a preostalih 50 % treba biti raspoređeno na po 2x25% - na investiranje (ulaganje) i opremanje,
- pitanje imovine potrebno je konačno riješiti. Rečeno je da je ekspertni tim počeo raditi na tom pitanju, ali Ured za reviziju nije uočio rezultate;
- otklanjanje nedostataka iz Izvještaja revizije za 2007. godinu mora se realizirati s daleko osmišljenijim i konkretnijim mjerama s učinkom;
- pitanje izgradnje adekvatnog sistema internih kontrola ne ide onako kako je zacrtano. Ne vidi se preventivno djelovanje, te nema želenog pomaka;
- pitanje popisa imovine – ako se ne izvrše pripreme i na terenu i u računovodstvu, postojat će problem i po ovom pitanju.

Ministarstvo finansija i trezora BiH

Vlatko Dugandžić, pomoćnik ministra finansija i trezora BiH, u uvodnom dijelu osvrnuo se na projekciju budžeta za sektor odbrane i sigurnosti u 2009. godini.

Huse Šepić obrazložio je Dokument okvirnog budžeta institucija BiH za 2009.-2011. godinu, te detalje značajne za sagledavanje projekcije budžeta Ministarstva odbrane BiH u 2009. godini. U osnovnim napomenama za utvrđivanje nacrta budžeta iznio je objektivne okolnosti koje treba da budu uvažene, ali i određene mogućnosti i parametre koji se u okviru institucija mogu poboljšati i učiniti projekciju budžeta prihvatljivijom i bez dodatnih korekcija i intervencija. Kroz strukturu budžetskih sredstava istakao je procjenu prihoda i rashoda te tražio da MOBiH dostavi detaljnija obrazloženja pojedinačnih zadataka i aktivnosti. Istakao je i sljedeće:

- da od ukupnih sredstava na institucije odbrane i sigurnosti otpada 47,75% budžeta institucija BiH,
- u MOBiH udio plaća u ukupnom budžetu je 58,12 %, a naknada 21,26 %, što će biti predmet rasprave u narednoj fazi priključenja BiH NATO-u i programima koji se realiziraju.
- struktura budžeta za MO u 2009.godini i dalje je nepovoljna i nije u skladu sa zahtijevanim NATO standardima.

Dušanka Majkić, Slobodan Šaraba, Hazim Rančić i Jozo Križanović posebno su insistirali na transparentnosti trošenja budžetskih sredstava, na osnivanju zajedničke komisije za javne nabavke u institucijama BiH, na zatvaranju neperspektivnih i rješavanju pitanja lokacija. Jednoglasna je ocjena da način rada i rasprava tokom radionice govori o pomacima u demokratizaciji naše zemlje.

BHMAC

- Dušan Gavran, direktor, prezentirao je tokove izvršenja budžeta za 2008. i Prijedlog budžeta za 2009.godinu

Dušan Gavran je u uvodu dao pregled kapaciteta BHMAC-a, finansiranje (realizaciju i izvršenje budžeta) u 2008. godini, probleme u realizaciji operacija gdje je veliki problem zastarjela oprema i veliko područje na kojem se odvijaju protuminske akcije.

Proces zapošljavanja prema važećoj sistematizaciji nije završen, evidentno je kašnjenje u realizaciji tendera, a procesi nabavki su nedopustivo dugi.

Predstavio je i Strategiju protuminskog djelovanja u BiH za period 2009.-2019. Iznio je opću procjenu miniranih područja, preduslove za uspješan rad u 2009., viziju, misiju te strateške i operativne ciljeve BHMAC-a.

Istakao je probleme u realizaciji budžeta u 2008.godini. Trend odliva obučenog ljudstva, porast troškova održavanja, rad na teškim i nepristupačnim terenima, zastarjela oprema i vozila, veliko područje za protuminske akcije, problemi su s kojima se součavalo rukovodstvo BHMAC-a.

Budžetski prijedlog za 2009. godinu sačinjen je prema strateškim ciljevima iz Strategije protuminskih djelovanja BiH. Nedostatak sredstava za obnavljanje opreme (vozila, oprema za rad timova, kompjuterska oprema), veliki broj zahtjeva donatora (veliki broj projekata), problemi su s kojima se računa u BHMAC-u u 2009. godini.

Naveo je i probleme u prikupljanju sredstava za deminiranje preko Fonda za deminiranje kojim upravljaju predstavnici Slovenije, probleme s tenderima za deminiranje, te uništavanjem nađenih mina.

Ured za reviziju finansijskog poslovanja institucija BiH

Božana Trninić istakla je da se mora razvijati svijest o tome da su donacije manje svake godine, te da se treba oslanjati na vlastite resurse i to usaglašavati s Ministarstvom trezora i finansija BiH. Određena prestrukturiranja sredstava nisu ugrozila izvršenje budžeta, ali je poboljšanje planiranja nužno. Oprema se mora planski nabavljati. Nije dobra praksa ad hoc nabavki, koja već godinama karakterizira posljednje tromjeseče u godini.

Ministarstvo finansija i trezora BiH

Huse Šepić istakao je da je BHMAC blagovremeno prezentirao svoju listu prioriteta za period 2009. – 2011. Za 2009. godinu povećan im je budžet za oko 35% (bez sredstava planiranih na direktnim transferima). Udio plaća u ukupnom budžetu je 48 %, naknade su 12 %, što ukupno čini oko 60 %, što je, u poređenju s MOBiH, mnogo bolje. Karakteristično za budžet BHMAC-a je da se u 2009. godini ne predlaže povećanje zapošljavanja.

17. oktobar 2008. godine

Ministarstvo sigurnosti BiH

Radenko Stanić, šef Odjela za materijalno-finansijsko poslovanje u Ministarstvu sigurnosti BiH, prezentirao je Prijedlog budžeta Ministarstva sigurnosti BiH za 2009. godinu.

U svojoj prezentaciji Radenko Stanić istakao je strukturu budžeta za 2009. godinu (tekući izdaci, gornja granica budžeta, troškovi vezani za zapošljavanje novih službenika, troškovi programa posebnih namjena, kapitalni izdaci i zbirni pregled). Tokom diskusije najviše interesa izazvale su stavke koje se odnose na angažiranje dodatnih sredstava, sredstva za poboljšanje zaštite od prirodnih katastrofa, te završetka izgradnje Azilantskog centra.

Posebno značajno za 2009. godinu je uređenje i opremanje Centra 112.

Radenko Stanić prezentirao je i prijedlog budžeta NCB Interpol.

Ministarstvu finansija i trezora BiH dostavljeno je šest novih prijedloga potrošnje:

1. Sufinansiranje izgradnje Azilantskog centra kroz IPA projekat;
2. Jačanje kapaciteta Sektora za imigraciju u oblasti vođenja upravnih postupaka;
3. Formiranje i opremanje kurirske službe u okviru Sektora za zaštitu tajnih podataka s ciljem razmjene tajnih podataka;
4. Uspostava centra 112;
5. Nastavak provođenja informativne kampanje u svrhu suzbijanja zloupotrebe opojnih droga;
6. Sredstva za proširenje telekomunikacionih sistema TETRA i VoIP.

Pozitivnom je ocijenjena činjenica da su predviđena sredstva za borbu protiv trgovine ljudima, borbu protiv terorizma, te za timove koji će raditi na ovim poslovima.

Idriz Brković, Sektor civilne zaštite Ministarstva sigurnosti BiH, obrazložio je detalje projekta pod nazivom "USPOSTAVA INSTITUCIONALNOG I ZAKONSKOG OKVIRA ZA EFIKASNO

FUNKCIONIRANJE INTEGRIRANOG SISTEMA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA U BiH“, te projekciju opremanja Centra 112 gdje je evidentno da postoji veliki interes donatora, te da se Vijeće ministara BiH treba opredijeliti u vezi s dinamikom ulaganja sredstava iz budžeta BiH institucija. Prezentirao je normativno-pravnu osnovu plana, međunarodne dokumente na kojima se zasniva te svrhu i ciljeve projekta.

SIPA

Mirko Lujić, direktor SIPA-e, prezentirao je Prijedlog budžeta SIPA-e za 2009. godinu. Osvrnuo se na nadležnosti, unutrašnju organizaciju, kadrovsku popunjenošću, budžetsku sredstva SIPA-e od 2002. do 2008., donatorska sredstva te pregled potrebnih sredstava u 2009. godini. Posebno je naglasio situaciju u vezi sa izgradnjom i opremanjem novog objekta za smještaj SIPA-e, prezentirao je pregled rashoda po ekonomskim kategorijama, pregled kapitalnih ulaganja po projektima i opremi, potrebna sredstva za plaće, pregled zaposlenih i pregled moguće dinamike popunjavanja za 2009. godinu. Osvrnuo se i na finansiranje projekata posebne namjene. I u SIPA-i je evidentan problem popunjavanja potrebnim kadrovima, nedovoljnim odzivom kandidata na objavljene konkurse, kao i sa isplatom naknada i putnih troškova koje je s obzirom na prirodu posla teško predvidjeti. Rješenja se moraju nalaziti. To je neminočnost ako se žele ispoštovati važeći kriteriji u popunjavanju ljudstvom (nacionalna i regionalna zastupljenost).

Izmjena Zakona o SIPA-i i Zakona o policijskim službenicima je neophodna kako bi se mogli osigurati stručnjaci i službenici traženih profila sa visokom stručnom spremom. Vijeće ministara BiH treba da se opredijeli o tome šta je budućnost SIPA-e te da smjernice za njen rad, jer prijeti opasnost da će rezultati do kojih se velikim odricanjem došlo stagnirati, a time će se ugroziti misija SIPA-e.

Granična policija BiH

Mustafa Ovcina, načelnik Uprave za administraciju, prezentirao je Prijedlog budžeta Granične policije BiH za 2009. godinu. Govorio je o organizacionoj strukturi, kadrovskoj popunjenošći, pregledu budžeta za period 2000.-2008. i Prijedlogu budžeta Granične policije BiH za 2009. godinu.

Nedostaje oko 16% potrebnih kadrova, oko 400 ljudi. Zakoni, koji su trenutno na snazi, ne dozvoljavaju im popunu viših kategorija policijskih službenika, službenika s višim činovima. To je problem koji hitno treba rješavati.

Budžet Granične policije BiH za 2009. godinu podržava razvoj i modernizaciju u pogledu opremljenosti, ali nedovoljnim intenzitetom u odnosu na DOB.

Za brutoplaće planiran je iznos od 53.259.774 KM, što predstavlja 68,80% planiranih tekućih izdataka ili 64,40% ukupne projekcije budžeta za 2009. godinu.

Isto tako, istaknuo je da je do sada donacijama nabavljana oprema, te da je sve manje doniranih sredstava što se osjeti i što će se posebno osjetiti u narednom periodu.

NCB Interpol

Budžet NCB Interpola prezentirao je Radenko Stanić tokom prezentacije budžeta Ministarstva sigurnosti BiH.

Služba za poslove sa strancima

Danijal Ganić, predstavnik Službe za poslove za strancima, u svojoj prezentaciji obrazložio je unutrašnju organizaciju i sistematizaciju, Prijedlog budžeta za 2008. godinu koji je usaglašen s Ministarstvom finansija i trezora BiH. Obrazložio je pojedine stavke tekućih i kapitalnih izdataka. Karakteristično je i dalje veliko izdvajanje sredstava za unajmljivanje imovine i opreme.

Služba za poslove sa strancima je institucija koja postoji samo dvije godine i već je u potpunosti preuzeila kontrolu boravka i kretanja stranaca na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

Stavljanjem u funkciju Imigracionog centra kapaciteta 40 korisnika, i u toku iduće godine novog objekta kapaciteta 80 korisnika, Služba ima kapacitet da u potpunosti provodi i dio nadležnosti u pogledu stavljanja ilegalnih migranata pod nadzor i njihovo udaljenje iz Bosne i Hercegovine.

Predviđene stavke predstavljaju najnužnije i osnovne potrebe Službe, konstatirao je na kraju svog izlaganja Danijal Ganić.

Ured za reviziju finansijskog poslovanja institucija BiH - osvrt na revizorske izvještaje navedenih institucija

Snježana Baštinac osvrnula se na poslovanje institucija koje su prethodno prezentirale svoje budžetske zahtjeve.

Ministarstvo sigurnosti BiH je u dobroj mjeri otklonilo i otklanja preporuke Ureda za reviziju za 2007. godinu. Problem realizacije programa posebne namjene i dalje je aktuelan. Dinamika zapošljavanja nije ispoštovana i to može biti veliki problem.

SIPA, Granična policija i Služba za poslove sa strancima imaju slične probleme koji se odnose na dinamiku zapošljavanja. U Graničnoj policiji je visok nivo realizacije budžeta što govori da se planiranje može i mora unaprijediti.

U Službi za poslove sa strancima je tri puta mijenjana struktura rashoda što govori o načinu planiranja. Generalna ocjena je da se planiranju mora posvetiti daleko veća pažnja i da se iz uočenih slabosti mora izići pravim i sistemskim rješenjima.

Osvrt Ministarstva finansija i trezora BiH na Prijedlog budžeta za 2009.godinu

Huse Šepić uporedio je neke od podataka kako bi objasnio parametre predloženog budžeta Ministarstva sigurnosti BiH i policijskih agencija u njegovom sastavu.

- Zahtjevi za budžetskim sredstvima za 2009.godinu bili su sljedeći:

○ Ministerstvo sigurnosti	-	11.216.000
○ SIPA	-	68.735.000
○ GPBiH	-	80.051.000
○ Služba za poslove sa strancima	-	8.229.000
- Obavljeno je usaglašavanje zahtjeva ovih institucija.
- Poređenje budžeta 2008.-2009.

○ Ministerstvo sigurnosti	-	ima 43 % veći budžet u 2009.
○ SIPA	-	ima 43 % veći budžet u 2009.
○ GP	-	ima 24 % veći budžet u 2009.
○ Služba za poslove sa strancima	-	ima 68 % veći budžet u 2009.

Ovo su ukupna povećanja sa sredstvima koja su planirana sa stavkama na direktnim transferima.

CILJEVI I PREPORUKE BUDŽETSKE RADIONICE

Radionica je rezultirala usvajanjem sljedećih zaključaka kojima bi trebalo da se rukovode sve institucije prilikom utvrđivanja konačnog budžetskog prijedloga, odnosno usvajanja Budžeta institucija BiH za 2009. godinu:

1. Od Vijeća ministara BiH zahtijeva se da u što kraćem roku u parlamentarnu proceduru dostavi zakon o javnim nabavkama kako bi se proces javnih nabavki obavljao bez uočenih teškoća.
2. Od Vijeća ministara BiH traži se da odmah pokrene aktivnosti za osnivanje Fonda za prikupljanje sredstava za deminiranje BiH te da u procesu konsultacija, a prije konačnog usvajanja Nacrta zakona o budžetu institucija BiH za 2009. godinu, pokušaju naći inicijalna sredstva potrebna za rad ovog fonda u 2009. godini, kao i osigurati sredstva za njegov rad u narednim godinama radi bržeg deminiranja u BiH.
3. Zajednička komisija za odbranu i sigurnost BiH podržava napore Ministarstva odbrane BiH za osiguranjem stabilnog odbrambeno-sigurnosnog okruženja u BiH čime se afirmira ugled i pozicija BiH, a što na kraju treba omogućiti njen brži ulazak u NATO i EU. Stoga se od Vijeća ministara BiH zahtijeva da još jednom, prije konačnog usvajanja Budžeta za 2009. godinu, razmotri mogućnosti ovog ministarstva da finansira predložene aktivnosti i potrebe u Anexu njihovog budžetskog zahtjeva, s obzirom da su i one gotovo isto značajne kao i već prihvaćene.
4. Od Vijeća ministara BiH traži se da prije konačnog usvajanja Nacrta budžeta za 2009. godinu nastoji osigurati potrebna sredstva za uspostavu Centra 112.
5. Potrebne su izmjene zakonskih propisa, odnosno Zakona o SIPA-i i Zakona o policijskim službenicima kako bi uopće bilo moguće zapošljavanje policijskih službenika viših nivoa u SIPA-i i Graničnoj policiji BiH.
6. Završetak izgradnje sjedišta SIPA-e treba biti prioritet kapitalnih izdvajanja u Budžetu institucija BiH za 2009. godinu jer se time konačno rješava osnovni problem u radu ove institucije te se od Vijeća ministara BiH traži da, prije konačnog usvajanja Budžeta za 2009. godinu, nastoji osigurati sredstva za ovu svrhu.
7. Od svih budžetskih korisnika zahtijeva se da se ponašaju krajnje racionalno i štedljivo u trošenju budžetskih sredstava.

Predsjedavajući
Zajedničke komisije
Branko Zrno

